TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN GÒ CÔNG TÂY** **TỈNH TIỀN GIANG**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 48/2024/QĐST-VDS	*Gò Công Tây, ngày 26 tháng 01 năm 2024*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

Về việc: Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN GÒ CÔNG TÂY, TỈNH TIỀN GIANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Ông **Bùi Thanh Phú**.

- *Thư ký phiên họp:* Ông **Lương Huỳnh Phúc Tài** – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Gò Công Tây, tỉnh Tiền Giang.

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Gò Công Tây tham gia phiên họp:* Ông **Nguyễn Văn Quí** – Kiểm sát viên.

Ngày 26 tháng 01 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Gò Công Tây mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 446/2023/TLST-VDS ngày 30 tháng 10 năm 2023, về việc: *"Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 31/2023/QĐST-DS ngày 29 tháng 12 năm 2023, Quyết định hoãn phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2024/QĐST-DS ngày 12 tháng 01 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông **Phan Văn Ng**, sinh ngày 01/01/1964 (Có mặt);

Địa chỉ: Khu phố 4, thị trấn V, huyện G, tỉnh Tiền Giang.

- *Người có quyền lợi, Ng vụ liên quan:*

1. Bà **Phan Thị Ánh T**, sinh năm 1972 (Có mặt);

2. Bà **Phan Thị A**, sinh năm 1951 (Có mặt);

3. Bà **Phan Thị B**, sinh năm 1952 (Có mặt);

4. Bà **Phan Thị Kim A1**, sinh năm 1956 (Có mặt);

5. Ông **Phan Văn H**, sinh năm 1966 (Có mặt);

6. Ông **Phan Văn V**, sinh năm 1973 (Có mặt);

7. Bà **Phan Thị H**, sinh năm 1969 (Có mặt);

Cùng địa chỉ: Khu phố 4, thị trấn V, huyện G, tỉnh Tiền Giang.

8. Bà **Phan Thị X**, sinh năm 1958 (Có mặt);

Địa chỉ: Ấp T, xã T, huyện G, tỉnh Tiền Giang.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và các bản tự khai người yêu cầu là ông Phan Văn Ng trình bày:

Ông Phan Văn Ng là anh ruột của bà Phan Thị Ánh T. Cha mẹ của ông Ng, bà T là cụ Phan Văn Ch và cụ Nguyễn Thị N đều đã chết. Bà T không có chồng con. Bà T còn có các anh chị em ruột khác gồm bà Phan Thị A, bà Phan Thị B, bà Phan Thị Kim A1, bà Phan Thị X, ông Phan Văn H, ông Phan Văn V và bà Phan Thị H.

Từ khi sinh ra thì bà T đã bị chậm phát triển tâm thần mức độ trung bình và bị câm điếc bẩm sinh nên không thể nhận thức được, mọi giao dịch liên quan đến bà T đều do ông Ng trực tiếp đại diện. Hiện gia đình đang làm thủ tục thừa kế nhưng bị vướng mắc do bà T bị mất năng lực hành vi dân sự nên không thực hiện được.

Ngày 30 tháng 10 năm 2023, ông Ng làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà T mất năng lực hành vi dân sự và yêu cầu chỉ định ông Ng là người giám hộ cho bà T. Ngày 27 tháng 11 năm 2023, Toà án huyện Gò Công Tây đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 29/2023/QĐ-TCGĐ để thực hiện giám định về năng lực hành vi dân sự của bà T. Ông Ng đã đưa bà T đi giám định sức khỏe tâm thần tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực thành phố Hồ Chí Minh. Sau khi giám định, Cơ quan giám định đã kết luận bà T bị chậm phát triển tâm thần mức độ trung bình/câm điếc bẩm sinh (F71/H91.3 – ICD10), có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi. Do vậy, ngày 22 tháng 01 năm 2024 ông Ng có đơn đề nghị Tòa án nhân dân huyện Gò Công Tây cho ông Ng thay đổi nội dung yêu cầu tuyên bố bà T là người mất năng lực hành vi dân sự sang tuyên bố bà T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Phan Thị Hoa, sinh năm 1969, địa chỉ: khu phố 4, thị trấn V, huyện G, tỉnh Tiền Giang là chị ruột của bà T là người giám hộ cho bà T, đồng thời xác định quyền và nghĩa vụ của người giám hộ cho bà T.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm Bà Phan Thị A, bà Phan Thị B, bà Phan Thị Kim A1, bà Phan Thị X, ông Phan Văn H, ông Phan Văn V và bà Phan Thị H cùng trình bày:

Các ông bà là anh chị em ruột của bà Phan Thị Ánh T, thống nhất với lời trình bày của ông Phan Văn Ng. Trong trường hợp Tòa án tuyên bố bà T có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thì các ông bà cùng thống nhất yêu cầu chỉ định bà Phan Thị H, sinh năm 1969, địa chỉ: khu phố 4, thị trấn V, huyện G, tỉnh Tiền Giang là chị ruột của bà T là người giám hộ cho bà T.

- Đại diện Viện kiểm sát phát biểu ý kiến:

Về thủ tục tố tụng: Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký phiên họp và các đương sự đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

Về nội dung: Căn cứ vào khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015 và kết luận giám định pháp y tâm thần số 164/KLGĐ ngày 08/01/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực thành phố Hồ Chí Minh, đề nghị chấp nhận toàn bộ yêu cầu của ông Phan Văn Ng. Ông Ng sinh ngày 01 tháng 01 năm 1964, là người cao tuổi nên căn cứ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án, đề nghị miễn lệ phí cho ông Ng.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Gò Công Tây nhận định:

[1] Về quyền yêu cầu giải quyết việc dân sự và thẩm quyền giải quyết việc dân sự:

Căn cứ các bản sao giấy khai sinh xác định ông Phan Văn Ng và bà Phan Thị Ánh T là anh em ruột có cùng cha mẹ là cụ Phan Văn Ch và cụ Nguyễn Thị N đều đã chết, bà T không có chồng con. Do đó, ông Ng là anh ruột của bà T yêu cầu tuyên bố bà T có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là phù hợp với khoản 1 Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 nên được xem xét giải quyết.

Bà Phan Thị Ánh T là người bị yêu cầu tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi có nơi cư trú tại khu phố 4, thị trấn V, huyện G nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Gò Công Tây, tỉnh Tiền Giang theo điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

[2] Xét yêu cầu của ông Phan Văn Ng về việc tuyên bố bà Phan Thị Ánh T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi:

Quá trình giải quyết việc dân sự, Toà án huyện Gò Công Tây đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 29/2023/QĐ-TCGĐ ngày 27 tháng 11 năm 2023 để thực hiện giám định về năng lực hành vi dân sự của bà Phan Thị Ánh T. Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số 164/KLGĐ ngày 08/01/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực thành phố Hồ Chí Minh đã kết luận bà T như sau: Về y học, đương sự bị chậm phát triển tâm thần mức độ trung bình/câm điếc bẩm sinh (F71/H91.3 – ICD10); về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, đương sự là người có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi. Do vậy, việc ông Ng có đơn đề nghị thay đổi nội dung phạm vi yêu cầu tuyên bố bà T là người mất năng lực hành vi dân sự sang yêu cầu tuyên bố bà T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015.

Khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: *"Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, Ng vụ của người giám hộ"*.

Xét thấy, kết luận giám định pháp y tâm thần đã xác định rõ bà Phan Thị Ánh T là người có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi nên yêu cầu của ông Phan Văn Ng là có căn cứ để chấp nhận.

[3] Xét yêu cầu của ông Phan Văn Ng về việc chỉ định bà Phan Thị H là người giám hộ cho bà Phan Thị Ánh T, đồng thời xác định quyền và Ng vụ của người giám hộ: Theo quy định tại khoả n 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015 nêu trên, đồng thời xét thấy bà H là người có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, chưa từng vi phạm pháp luật, chấp hành đầy đủ các nghĩa vụ của người công dân tại nơi cư trú, đáp ứng các điều kiện quy định tại Điều 49 của Bộ luật dân sự năm 2015. Quá trình giải quyết việc dân sự, các anh chị em ruột còn lại của bà T gồm bà Phan Thị A, bà Phan Thị B, bà Phan Thị Kim A1, bà Phan Thị X, ông Phan Văn H và ông Phan Văn V đều thống nhất với việc chỉ định bà H là người giám hộ cho bà T. Tại phiên họp bà T và bà H đều đồng ý với việc bà H là người giám hộ cho bà T. Do đó, yêu cầu này của ông Ng là có cơ sở để chấp nhận.

[4] Xét đề nghị của Viện kiểm sát là phù hợp quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Phan Văn Ng sinh ngày 01 tháng 01 năm 1964, là người cao tuổi nên được miễn lệ phí theo quy định tại khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các điều 361, 371, 372, 376 và 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015;

- Căn cứ các điều 23, 47, 48, 49, 54, 57, 58 và 59 Bộ luật dân sự năm 2015;

- Căn cứ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Phan Văn Ng.

Tuyên bố bà Phan Thị Ánh T, sinh năm 1972, địa chỉ: khu phố 4, thị trấn V, huyện G, tỉnh Tiền Giang là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Bà Phan Thị H, sinh năm 1969, địa chỉ: khu phố 4, thị trấn V, huyện G, tỉnh Tiền Giang là người giám hộ cho bà T. Bà H có các quyền và nghĩa vụ được quy định tại các điều 57, 58, 59 Bộ luật dân sự năm 2015.

2. Về lệ phí: Ông Phan Văn Ng được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

Hoàn lại cho ông Phan Văn Ng số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp 300.000 đồng theo biên lai thu số 0012653 ngày 30/10/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Gò Công Tây.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:
- VKSND tỉnh Tiền Giang;
- VKSND huyện Gò Công Tây;
- Chi cục THADS huyện Gò Công Tây;
- UBND thị trấn V;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

Bùi Thanh Phú